

ถาม-ตอบ ปัญหาภาษี (2)

เรื่องที่ 1 VAT และภาษีหัก ณ ที่จ่าย - จ่ายค่ารักษาความปลอดภัยแก่ชาวต่างชาติ

บริษัท ก.ได้จ่ายชำระค่าดูแลรักษาความปลอดภัย ให้กับ Mr. A โดย Mr. A เป็นชาวต่างชาติ แต่บริษัทได้โอนเงินไปที่บัญชี นาย A ที่ประเทศลาว โดย Mr. A ได้เข้ามาให้บริการตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2543 (ปีที่แล้ว) จนกระทั่งปัจจุบัน ก็ยังชำระอยู่ บริษัทจะต้องนำยื่นภาษีอย่างไร

คำถาม : ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.36) จะต้องยื่นหรือไม่ ตั้งแต่วันที่ 20 เม.ย.2543 หรือไม่ ถ้ายังไม่ได้ยื่น บริษัทจะต้องนำยื่น โดยเสียเบี้ยปรับเงินเพิ่มหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่มีเบี้ยปรับ ขอให้ท่านอธิบายข้อกำหนดและอ้างอิงข้อกฎหมาย

คำตอบ : บริษัทจะต้องนำส่ง VAT 7% ตามแบบ ภ.พ.36 ตามมาตรา 83/6(1) ตั้งแต่ 20 เม.ย.2543 เป็นต้นมา ถ้าไม่ได้นำส่งภายใน 7 วันนับแต่วันสิ้นเดือนที่จ่าย ให้แก้ไขโดยนำส่งย้อนหลัง และเสียเงินเพิ่ม 1.5% ต่อเดือน หรือเศษของเดือน โดยไม่เสียเบี้ยปรับ (ดูข้อกฎหมายได้จากคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.81/2541 ข้อ 18 และข้อ 20) ครับ

คำถาม : ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย จะต้องยื่นหรือไม่อย่างไร บริษัทชำระค่ารักษาความปลอดภัย ตั้งแต่ มิ.ย.2543 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ยื่นแบบ ภ.ง.ด.อะไร และอัตราภาษีเท่าใด

คำตอบ : ต้องหักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ณ ที่จ่ายในอัตรา 15% ตามมาตรา 50(1) ครับ

เรื่องที่ 2 ภาษีซ้อน-ชาวญี่ปุ่นเข้ามาทำงานในไทย แต่จ่ายเงินเดือนใน 2 ประเทศ เนื่องด้วยบริษัทเป็นบริษัทต่างชาติที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (ต่อไปจะเรียกว่าบริษัทไทย) มีบริษัทแม่อยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น โดยที่บริษัทแม่ได้ส่งพนักงานเป็นชาวญี่ปุ่นเข้ามาทำงานเป็นพนักงานประจำที่บริษัทไทย และได้รับเงินเดือนจากบริษัทไทย ตามปกติเช่นเดียวกับพนักงานทั่วไป แต่บริษัทไทยได้ทำสัญญากับบริษัทแม่อีกว่า บริษัทไทยจะต้องจ่ายเงินเดือนในส่วนที่พนักงานชาวญี่ปุ่นเคยได้รับตอนทำงานอยู่ที่บริษัทแม่ด้วย โดยที่บริษัทแม่ส่งบิลมาเก็บค่าเงินเดือนของพนักงานชาวต่างชาตินี้ทุกเดือน และบริษัทไทยก็จะโอนเงินไปชำระค่าเงินเดือนนี้ให้กับบริษัทแม่ตามบิลที่ส่งมาเก็บ

คำถาม : เมื่อโอนเงินเดือนไปชำระกับบริษัทแม่ที่ญี่ปุ่น บริษัทไทยจะต้องหัก ณ ที่จ่าย ยื่น ภ.พ.36 และต้องเสียภาษีอื่นเพิ่มเติมหรือไม่

คำตอบ : ถ้าเป็นกรณีที่บริษัทแม่ได้จ่ายเงินเดือนให้แก่ลูกจ้างชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาทำงานในไทยในฐานะลูกจ้างของบริษัทญี่ปุ่น โดยโอนเงินเข้าบัญชีที่ญี่ปุ่นส่วนหนึ่งนั้นได้รับการยกเว้น VAT ตามมาตรา 81(1)(ข) จึงไม่ต้องนำส่ง VAT ตามแบบ ภ.พ.36 แต่อย่างไร สำหรับเงินส่วนที่สอง ซึ่งจ่ายแก่บริษัทญี่ปุ่นนั้น ตามข้อเท็จจริงข้างต้นย่อมยุติว่าเป็นการจ่ายค่าบริการแก่บริษัทญี่ปุ่น กรณีจึงต้องยื่นแบบ ภ.พ.36 นำส่ง VAT 7% ครับ

คำถาม : จะต้องนำเอาเงินเดือนที่จ่ายให้บริษัทแม่มารวมคำนวณกับเงินเดือนที่จ่ายในประเทศไทยหรือไม่

คำตอบ : พนักงานชาวญี่ปุ่นดังกล่าวจะต้องนำเงินเดือนทั้ง 2 ส่วนมารวมคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามหลักของแหล่งเงินได้ (Source Rule) ตามนี้

มาตรา 41 วรรคหนึ่งแห่งประมวลรัษฎากร อนึ่ง เงินได้ดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นเงินได้จากบริการให้บริการส่วนบุคคลที่ไม่อิสระตามอนุสัญญาภาษีซ้อน ไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งมีแหล่งเงินได้เกิดในไทยจึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในไทย เว้นแต่จะเข้าตามเงื่อนไขต่อไปนี้จึงไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทย

- (1)** ผู้มีเงินได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือหลายระยะเวลา ซึ่งรวมกันแล้วไม่เกิน **183 วัน** ในปีภาษีที่เกี่ยวข้อง และ
- (2)** เงินได้นั้นจ่ายโดยหรือในนามบุคคลอื่นที่ไม่เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และ
- (3)** เงินได้นั้นมิได้ตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรซึ่งบุคคลผู้จ่ายเงินได้นั้นมีอยู่ในประเทศไทย ตามนัยแห่งอนุสัญญาภาษีซ้อน (DTA) ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ตามหนังสือสรรพากรที่ กค 1802/12032 ลงวันที่ 17 ธ.ค.35

เรื่องที่ 3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา-สามีมีเงินได้ของภรรยาารวมยื่นแบบปลายปี

สามีมีเงินได้ตามมาตรา 40(1) ภรรยามีเงินได้ตามมาตรา 40(5) รายได้จากค่าเช่าพาหนะอย่างเดียวกัน มีบุตรด้วยกัน 2 คน สิ้นปีบริษัทที่สามีทำงานอยู่จะเป็นผู้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.91 ให้ทุกปีโดยไม่ได้นำรายได้ของภรรยาผู้มีเงินได้คิดรวมด้วย

คำถาม : กรณีนี้ถือว่ายื่นแบบผิดและต้องยื่นใหม่หรือไม่ ถ้าต้องยื่นใหม่จะต้องยื่นทั้งแบบ ภ.ง.ด.90, 94 หรือไม่ แล้วแบบ ภ.ง.ด.91 ที่ยื่นไปจะต้องทำอย่างไร จะมีเบี้ยปรับเงินเพิ่มหรือไม่ และต้องแก้ไขอย่างไร

คำตอบ : ขอตอบโดยอธิบายรวมกันไปเป็นหลักการดังนี้ครับ กรณีนี้ถือว่ายื่นแบบผิดพลาดอย่างชัดเจน ให้แก้ไขโดยวิธี ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ใหม่โดยให้กรอกรายละเอียดรายได้-รายจ่ายใหม่ทั้งหมด แล้วนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายหรือนำส่งไว้มาเครดิตหักออก เช่น เครดิตภาษีตามแบบ ภ.ง.ด.91 หรือ 94 ที่ยื่นแบบและเสียภาษีไปแล้วในระหว่างปีดังกล่าว โดยต้องเสียเบี้ยปรับ 1 เท่าและเงินเพิ่มอีก 1.5% ต่อเดือนของเงินภาษีที่ชำระขาด สำหรับการยื่นแบบ ภ.ง.ด.94 (ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี) สำหรับค่าเช่ายานพาหนะนั้นกรมสรรพากรวางระเบียบให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.94 เพิ่มเติม ส่วนภาษีปลายปี (ภ.ง.ด.90) นั้น หากภรรยาอยู่กับสามีตลอดปีภาษีจึงจะนำเงินได้ของภรรยาดังกล่าวมายื่นรวมกับสามี (กรณีสามีมีเงินได้) แต่ถ้าสามีไม่มีเงินได้ภรรยาต้องยื่นในนามของภรรยาครับ

เรื่องที่ 4 ภาษีเงินได้นิติบุคคล -ยื่น ภ.ง.ด.51 จากกำไรสุทธิจริงไว้ขาดไป และสิ้นปีเกิดขาดทุนสุทธิ

สอบถามเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยอ้างถึงคำเตือนในแบบ ภ.ง.ด.51 ในข้อ 2 กรณียื่นรายการและชำระภาษีจากกำไรสุทธิจริง โดยยื่นรายการและชำระภาษีไว้ไม่ถูกต้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทำให้จำนวนภาษีที่ต้องชำระขาดไป ต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของภาษีที่ชำระขาด

คำถาม : กรณีในปีนั้นมีผลการดำเนินงานขาดทุน ไม่ต้องชำระภาษีนิติบุคคล ขณะเดียวกัน มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ขอคืนได้ ถ้าปีต่อมาขอคืน เจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าภาษีกลางปียื่นขาดไป (โดยไม่ได้ยื่นเพิ่มในปีนั้น) บริษัทจะต้องเสียภาษีที่ขาดไป บวกเบี้ยปรับอีก 20% แม้ว่าปีนั้นจะขาดทุนก็ตาม ถูกต้องหรือไม่

คำตอบ : กรณีเป็นบริษัทอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ต้องคำนวณกำไรสุทธิกลางปี โดยใช้กำไรสุทธิจริงที่บริษัทคำนวณกำไรสุทธิจริงขาดไปจึงต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 แม้ว่าตอนปลายปีจะมีผลประกอบการเป็นขาดทุนสุทธิก็ตาม แต่เงินเพิ่มดังกล่าวอาจลดลงได้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542 ข้อ 16 ครับ

เรื่องที่ 5 VAT-การคืนสินค้าและของแถม

คำถาม : บริษัทมีเงื่อนไขกับลูกค้าว่าถ้าซื้อสินค้า 100 ชิ้น จะแถมสินค้าในวันส่งมอบ 100 ชิ้น และหลังจากนั้นเมื่อลูกค้าชำระเงินจะให้ส่วนลดจากการที่บริษัทสามารถขายสินค้าได้ตามเป้า (100 ชิ้น) 2,000 บาท บริษัทจะต้องทำอย่างไรกับส่วนลดดังกล่าว (ปัจจุบันบริษัทไม่ได้ออกใบกำกับภาษี แต่ทำการออกใบลดหนี้)

คำตอบ : ส่วนลดที่ให้ดังกล่าวไม่ต้องเสียภาษีขาย เพราะเป็นการแถม พร้อมกับการขายตามประกาศ VAT #40 สำหรับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายนั้น ตั้งแต่ 16 ก.ค.2544 เป็นต้นไปผู้ขายจะต้องหัก ณ ที่จ่าย 3% จากเงินส่วนลด 2,000 บาท เพราะถือเป็นการให้ส่วนลดเนื่องจากการส่งเสริมการขาย

คำถาม : บริษัทมีการจัดรายการส่งเสริมการขาย ถ้าลูกค้าซื้อปากกา 10 แห่ง จะแถมดินสอ 10 แห่ง ต่อมาลูกค้านำสินค้า และของแถมดังกล่าวไปแยกขายปรากฏว่า ลูกค้าขายสินค้าได้เฉพาะดินสอแต่ปากกาขายได้ 3 แห่ง ลูกค้าได้คืนปากกาส่วนที่เหลือมาให้บริษัท และจะเอาดินสอ 9 แห่งไปขายแทนปากกา บริษัทจะทำการออกใบลดหนี้ได้หรือไม่ และการส่งมอบดินสอให้ลูกค้าจะต้องออกใบกำกับภาษีและถือว่าขายหรือไม่

คำตอบ : การรับคืนปากกา 7 แห่ง บริษัทผู้ขายสามารถออก ใบลดหนี้ ตามนัยมาตรา 86/10 แห่งประมวลรัษฎากรได้ ส่วนดินสอ 9 แห่ง ที่ส่งมอบครั้งที่ 2 ย่อมถือเป็นการขายตามนัยมาตรา 77/1(8) แห่งประมวลรัษฎากรดังนั้น ผู้ขายจะต้องออกใบกำกับภาษี และเรียกเก็บภาษีขาย 7% ครับ

คำถาม : บริษัทส่งอาหารเสริมให้กับเภสัชกรต่างๆ เพื่อขายอาหารเสริมให้กับบริษัท และบริษัท ได้ออกใบกำกับภาษีขายวันส่งมอบสินค้า บริษัทยินดีรับคืนสินค้าถ้าหากทางเภสัชกร ขายไม่หมด บริษัทสามารถออกใบลดหนี้จากการรับคืนสินค้าได้หรือไม่

คำตอบ : บริษัทสามารถออกใบลดหนี้ในระบบ VAT ได้ครับ

คำถาม : เภสัชกรคืนสินค้าหลังจากส่งมอบเป็นระยะเวลาห่างกันประมาณ 1-2 ปี สามารถออกใบลดหนี้ได้หรือไม่

คำตอบ : ได้ครับ เพราะการคืนสินค้านั้นผู้ประกอบการด้วยกันนั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดเงื่อนไขไว้

คำถาม : บริษัทขายอาหารเสริมชนิดหนึ่งให้กับลูกค้า 10 กระปุก ปรากฏว่า ลูกค้าขายไม่หมดจึงประสงค์จะเปลี่ยนเป็นสินค้าอีกชนิดหนึ่งโดยนำอาหารเสริมชนิดเดิมมาคืนและเอาชนิดใหม่ไปขายต่อ ทางบริษัทรับคืน และส่งมอบสินค้าชนิดใหม่ให้กับลูกค้าไป บริษัทจะทำการออกใบลดหนี้ได้หรือไม่เมื่อส่งมอบอาหารเสริมชนิดใหม่จะต้องออกใบกำกับภาษีหรือไม่

คำตอบ : ออกใบลดหนี้ได้ ถ้ามีข้อตกลงระหว่างบริษัทกับลูกค้าว่า "ถ้าสินค้านั้นขายไม่หมดให้เอามาคืนได้ และเมื่อส่งมอบสินค้าใหม่ก็ต้องออกใบกำกับภาษีด้วย

คำถาม : บริษัทมีเงื่อนไขกับลูกค้าที่ซื้ออาหารเสริมไปขายต่อ ว่า ถ้าหากลูกค้าจะทำการคืนสินค้าที่ขายพร้อมแถมสินค้าขายไม่หมด หรือใกล้หมดอายุประสงค์จะคืนส่วนที่ขายไม่หมด บริษัทจะทำการคืนสินค้าโดยการคิดสินค้าที่รวมของแถม

ด้วย เซนสินค้า 100 ชิ้น แกรม 100 ชิ้น ราคาชิ้นละ 500 บาท รวมเงิน 50,000 บาท ขายไม่หมด จะคืน 50 ชิ้น บริษัทจะทำการคิดราคาด้วย 50,000 บาทด้วย 200 ชิ้น เป็นราคาต่อหน่วยที่รับคืน ราคาต่อหน่วยคงเหลือ 250 บาท คุณด้วย 50 ชิ้น 12,500 บาท สามารถทำได้หรือไม่และลูกค้าต้องการให้ออกใบลดหนี้ บริษัทจะทำการออกใบลดหนี้ได้หรือไม่

คำตอบ : ส่วนของแกรมออกใบลดหนี้ไม่ได้ครับ เพราะตอนขายไม่มีมูลค่าของฐานภาษี ออกใบลดหนี้ได้เฉพาะสินค้าที่ซื้อมาเพื่อขายเท่านั้นครับ แต่สำหรับลูกค้าผู้คืนเมื่อส่งมอบคืนแก่เจ้าของสินค้าจะถือเป็นการขายต้องมี VAT ด้วย

คำถาม : การคืนสินค้าทั้งหมดเนื่องจากขายไม่ได้ บริษัทออกใบลดหนี้โดยอ้างใบกำกับภาษีเดิมได้หรือไม่ กรณีข้างต้นเข้าข่ายมีสิทธิออกใบลดหนี้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.80/2542 หรือไม่

คำตอบ : ได้ครับ ถ้ามีข้อตกลงกันระหว่างบริษัทกับลูกค้าไว้ว่าหากขายไม่หมดสามารถคืนสินค้าได้

แหล่งที่มา หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ